

KOMISSION TÄYTÄNTÖÖNPANOASETUS (EU) 2018/1795,**annettu 20 päivänä marraskuuta 2018,****menettelyn ja perusteiden vahvistamisesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2012/34/EU 11 artiklan mukaisen taloudellisen tasapainon arvioinnin soveltamista varten****(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)**

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon yhtenäisestä eurooppalaisesta rautatiealueesta 21 päivänä marraskuuta 2012 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2012/34/EU ⁽¹⁾ ja erityisesti sen 11 artiklan 4 kohdan toisen alakohdan,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Direktiivillä 2012/34/EU, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä (EU) 2016/2370 ⁽²⁾, avattiin rautateiden kotimaan henkilöliikenne kilpailulle osana yhtenäisen eurooppalaisen rautatiealueen toteuttamista. Tämä voi vaikuttaa julkisia palveluhankintoja koskevan sopimuksen mukaisesti harjoitettavan rautateiden henkilöliikenteen järjestelyihin ja rahoitukseen. Jäsenvaltiot voivat lainsäädännössään säätää mahdollisuudesta evätä rautatieinfrastruktuurin käyttöoikeus, jos avoimiin käyttöoikeuksiin perustuva uusi henkilöliikennepalvelu vaarantaisi tällaisen julkisia palveluhankintoja koskevan sopimuksen taloudellisen tasapainon.
- (2) Toisaalta tällaiset liikennepalvelut eivät niiden erityispiirteistä, kuten laatuominaisuuksista, ajoituksesta, liikenteen määränpäistä ja asiakaskohderyhmistä, riippuen välttämättä kilpaile julkisten liikennepalvelujen kanssa suoraan, jolloin niiden vaikutus julkisia palveluhankintoja koskevan sopimuksen taloudelliseen tasapainoon on vain vähäinen. Lisäksi niistä voidaan myös saada myönteisiä verkkovaikutuksia julkisen liikenteen harjoittajille, nettohyötyjä matkustajille tai laajempia sosiaalisia hyötyjä, mikä olisi otettava huomioon.
- (3) Näin ollen on tarpeen löytää tasapaino yhtäältä julkisia palveluhankintoja koskevaa sopimusta täytäntöönpanevien toimijoiden ja toimivaltaisten viranomaisten oikeutettujen intressien ja toisaalta yhtenäisen eurooppalaisen rautatiealueen loppuunsaattamiseen ja sen täysimääräiseen hyödyntämiseen liittyvien yleisten tavoitteiden välillä. Näiden kilpailevien intressien välinen tasapaino on määrä löytyä taloudellisen tasapainon arvioinnilla.
- (4) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1370/2007 ⁽³⁾ säädetään, että vastineeksi julkisen palvelun veloitteen hoitamisesta rautateiden henkilöliikenteessä liikenteen harjoittajalle voidaan maksaa rahallista korvausta tai tarjota yksinoikeuksia taikka molempia. Rautatieliikenteen harjoittajille myönnettävien yksinoikeuksien ei kuitenkaan pitäisi johtaa kotimaan henkilöliikennemarkkinoiden sulkeutumiseen.
- (5) Tällaisten yksinoikeuksien ei pitäisi estää muita rautatieyhteyksiä saamasta käyttöoikeuksia, paitsi jos taloudellisen tasapainon arvioinnissa käy ilmi, että yksinoikeuksien arvo huomioon ottaen uudella rautateiden henkilöliikenteellä olisi merkittävä haitallinen vaikutus julkisia palveluhankintoja koskevan sopimuksen perusteella harjoitettavan liikenteen kannattavuuteen tai siitä toimivaltaiselle viranomaiselle aiheutuviin nettokustannuksiin taikka molempiin riippuen julkisia palveluhankintoja koskevassa sopimuksessa määräytyistä riskinjakojärjestelyistä.
- (6) Taloudellisen tasapainon arviointia olisi pyydettävä ainoastaan sellaisista rautateiden henkilöliikennepalveluista, joita ei tarjota julkisia palveluhankintoja koskevan sopimuksen perusteella ja jotka ovat joko kokonaan uusia tai joilla muutetaan olemassa olevaa liikennettä merkittävästi. Tähän sisältyvät myös kaupalliset palvelut, joita tarjoaa sama toimija, joka panee täytäntöön julkisia palveluhankintoja koskevaa sopimusta.
- (7) Pitäisi olla sääntelyelimen tehtävä arvioida, katsotaanko rautateiden henkilöliikennepalveluihin ehdotetun muutoksen olevan huomattava. Vuorotiheyden tai asemien määrän lisäämisen voisi katsoa olevan huomattava muutos. Hintojen vaihtelun ei pitäisi katsoa olevan huomattava muutos, paitsi jos se on epäjohdonmukaista tavanomaiseen markkinakäyttäytymiseen sekä soveltuvin osin taloudellista tasapainoa koskevan edellisen arvioinnin tekohetkellä sääntelyelimelle toimitettuun liiketoimintasuunnitelmaan nähden.

⁽¹⁾ EUVL L 343, 14.12.2012, s. 32.

⁽²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/2370, annettu 14 päivänä joulukuuta 2016, direktiivin 2012/34/EU muuttamisesta rautateiden kotimaan henkilöliikennemarkkinoiden avaamisen ja rautatieinfrastruktuurin hallinnoinnin osalta (EUVL L 352, 23.12.2016, s. 1).

⁽³⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1370/2007, annettu 23 päivänä lokakuuta 2007, rautateiden ja maanteiden julkisista henkilöliikennepalveluista sekä neuvoston asetusten (ETY) N:o 1191/69 ja (ETY) N:o 1107/70 kumoamisesta (EUVL L 315, 3.12.2007, s. 1).

- (8) Sääntelyelimen päätökseen olisi sisällyttävä uusista rautateiden henkilöliikennepalveluista kuluttajille lyhyellä ja keskipitkällä aikavälillä koituvaa nettohyötyä koskeva analyysi, ja siinä olisi otettava huomioon rataverkon haltijan antamat tekniset tiedot asiaankuuluvista infrastruktuurivaatimuksista ja odotettavissa olevista vaikutuksista verkon suorituskykyyn ja kaikkien hakijoiden optimaaliseen kapasiteetinkäyttöön.
- (9) Sääntelyelimellä pitäisi olla oikeus arvioida sekä uuden henkilöliikennepalvelun todennäköistä vaikutusta että sitä, olisiko tällainen vaikutus huomattavaa ja vaarantaisiko se siten voimassa olevan julkisia palveluhankintoja koskevan sopimuksen taloudellisen tasapainon.
- (10) Uuden jo aloitetun henkilöliikennepalvelun keskeyttämisen välttämiseksi ja tämän uuden palvelun toimintamahdollisuuden oikeusvarmuuden takaamiseksi olisi rajoitettava sitä määräaika, jonka aikana taloudellisen tasapainon arviointia voidaan pyytää, ja ajallisen yhteyden olisi oltava sidoksissa hakijan uutta rautateiden henkilöliikennettä koskevaan kiinnostuksenilmaisuun.
- (11) Jotta taloudellisen tasapainon arviointia koskeva pyyntö voidaan hyväksyä, sen olisi sisällettävä perustelut, joiden mukaan julkisia palveluhankintoja koskevan sopimuksen taloudellinen tasapaino vaarantuisi ehdotetun uuden palvelun vuoksi.
- (12) Jotta varmistettaisiin oikeusvarmuus kaikille osapuolille ja jotta rataverkon haltija voisi käsitellä kapasiteettia koskevat hakemukset direktiivin 2012/34/EU IV luvun 3 jaksossa vahvistetun menettelyn mukaisesti, sääntelyelimen olisi tehtävä taloudellista tasapainoa koskeva päätös määrätyn ajan kuluessa ja joka tapauksessa ennen kapasiteettia koskevien hakemusten jättämisen määräaika, jonka rataverkon haltija asettaa direktiivin 2012/34/EU liitteessä VII olevan 3 kohdan mukaisesti.
- (13) Jos kuitenkin hakijan ilmoitus vastaanotetaan hetkellä, jolloin julkisia palveluhankintoja koskevasta sopimuksesta järjestetty tarjouskilpailu on kesken ja on esitetty taloudellisen tasapainon arviointia koskeva pyyntö, sääntelyelin voi päättää keskeyttää määräajaksi uutta rautateiden henkilöliikennepalvelua koskevan hakemuksen käsittelyn uutta julkisia palveluhankintoja koskevaa sopimusta odottaessa. Tällainen keskeytys saisi kestää enintään siihen saakka, kun 12 kuukautta on kulunut hakijan ilmoituksen vastaanottamisesta tai kun tarjouskilpailumenettely on saatu päätökseen, sen mukaan, kumpi on aikaisemmin.

Nämä erityissäännökset eivät rajoita tämän asetuksen soveltamista julkisia palveluhankintoja koskevaan sopimukseen, joka on voimassa hakijan ilmoitusta vastaanotettaessa. Tällaisissa olosuhteissa ja jos voimassa olevaa julkisia palveluhankintoja koskevasta sopimuksesta tehtävä taloudellisen tasapainon arviointi osoittaa, että käyttöoikeus voidaan myöntää, tällainen oikeus olisi myönnettävä määräajaksi kyseisen julkisia palveluhankintoja koskevan sopimuksen voimassaoloajan päättymiseen saakka.

- (14) Julkisia palveluhankintoja koskevan sopimuksen taloudellisen tasapainon olisi katsottava vaarantuvan, jos ehdotetulla uudella palvelulla olisi huomattava haitallinen vaikutus julkisen palvelun tuottajan tuottotasoon ja/tai jos uusi palvelu lisäisi huomattavasti toimivaltaiselle viranomaiselle aiheutuvia nettokustannuksia.
- (15) Arvioidessaan, onko vaikutus huomattava, sääntelyelimen pitäisi ottaa kriteerinä huomioon esimerkiksi se, vaarantaisiko uusi palvelu julkisen palvelun toteutuskelpoisuuden tai jatkuvuuden joko siksi, että julkisia hankintoja koskevan sopimuksen perusteella harjoitettava toiminta ei olisi toimijan kannalta taloudellisesti kestävä, tai siksi, että toimivaltaiselle viranomaiselle aiheutuvat nettokustannukset nousisivat huomattavasti.
- (16) Taloudellisen analyysin lisäksi sääntelyelimen olisi arvioitava myös asiakkaille lyhyellä ja keskipitkällä aikavälillä aiheutuvia nettohyötyjä sekä vaikutuksia verkon suorituskykyyn ja kapasiteetin käyttöön. Sääntelyelimen olisi otettava huomioon rataverkon haltijan antamat tekniset tiedot asiaankuuluvista infrastruktuurivaatimuksista, odotettavissa olevista vaikutuksista verkon suorituskykyyn ja kaikkien hakijoiden optimaalisesta kapasiteetin käytöstä.
- (17) Taloudellisissa analyysissä olisi keskityttävä ehdotetun uuden palvelun vaikutuksiin julkisia palveluhankintoja koskevaan sopimukseen kokonaisuudessaan, mukaan lukien erityisen vaikutuksen kohteena olevat palvelut, koko sen toteuttamisen ajan, ottaen huomioon mahdollisesti myönnettyjen yksinoikeuksien arvo. Mitään ennalta määrättyä vahingon kynnsarvoa ei pitäisi soveltaa tiukasti eikä erikseen, eikä tällaisista kynnsarvoista pitäisi säätää kansallisessa lainsäädännössä. Arvioinnin olisi perustuttava sääntelyelimen hyväksymään puolueettomaan menetelmään ottaen huomioon rautatieliikenteen erityispiirteet asianomaisessa jäsenvaltiossa.
- (18) Jos sääntelyelin toteaa, että rautateiden uusi henkilöliikennepalvelu vaarantaisi julkisia palveluhankintoja koskevan sopimuksen taloudellisen tasapainon, sen olisi tarvittaessa ilmoitettava päätöksessään mahdollisista muutoksista, jotka uuteen rautateiden henkilöliikennepalveluun olisi tehtävä, jotta käyttöoikeudet voitaisiin myöntää.

Sääntelyelin voi antaa toimivaltaiselle viranomaiselle suosituksia muista mahdollisista ehdoista, joilla käyttöoikeudet voitaisiin myöntää, erityisesti niiden tulosten valossa, jotka se saa analysoituaan rautateiden uudesta henkilöliikennepalvelusta kuluttajille koituvia nettohyötyjä.

- (19) Jos käyttöoikeushakemus koskee uutta direktiivin 2012/34/EU 3 artiklan 36 kohdassa määriteltyä rautateiden henkilöliikennettä ja sääntelyelimen tekemässä puolueettomassa taloudellisen tasapainon arvioinnissa todetaan uudella palvelulla olevan huomattava haittavaikutus julkisia palveluhankintoja koskevan sopimuksen taloudelliseen tasapainoon, sääntelyelimen olisi määrättävä käyttöoikeuksien myöntämisen ehdot direktiivin 2012/34/EU 11 a artiklan mukaisesti.
- (20) Sääntelyelin ei saa missään taloudellisen tasapainon arviointiin liittyvissä toimissaan luovuttaa mitään eri osapuolilta saamiaan luottamuksellisia tai kaupallisesti arkaluonteisia tietoja. Sen olisi erityisesti poistettava tällaiset tiedot julkaistavasta päätöksestä. Kaikki sääntelyelimen päätökset, mukaan luettuna päätökset saatujen tietojen luottamuksellisesta luonteesta, voidaan saattaa tuomioistuimen tutkittaviksi direktiivin 2012/34/EU 56 artiklan 10 kohdan mukaisesti.
- (21) Kun taloudellisen tasapainon arviointia suoritetaan uuden kansainvälisen rautateiden henkilöliikennepalvelun vuoksi, asiaankuuluvien sääntelyelinten olisi vaihdettava keskenään tietoja ja tehtävä yhteistyötä kohtuullisen ratkaisun löytämiseksi asiaan, sen kuitenkin rajoittamatta sääntelyelinten riippumattomuutta direktiivin 2012/34/EU 55 artiklan 1 kohdassa tarkoitettussa päätöksenteossa.
- (22) Sääntelyelinten olisi vaihdettava parhaita käytäntöjä taloudellisen tasapainon arvioinnin soveltamisessa mukauttaakseen menetelmiään ajan myötä ja jäsenvaltioiden kesken johdonmukaisen menetelmän kehittämiseksi. Tämä voi sisältyä direktiivin 2012/34/EU 57 artiklan 8 kohtaan.
- (23) Komission täytäntöönpanoasetuksessa (EU) N:o 869/2014 ⁽¹⁾ vahvistetaan pääasiallisen tarkoituksen arvioinnin ja taloudellisen tasapainon arvioinnin soveltamista koskevat perusteet ja menettelyt uusien kansainvälisten henkilöliikennepalvelujen osalta. Rautateiden kotimaan henkilöliikennemarkkinoiden avauduttua pääasiallisen tarkoituksen arviointi on kuitenkin käynyt tarpeettomaksi ja samoja perusteita ja menettelyjä olisi sovellettava kaikkiin uusiin rautateiden henkilöliikennepalveluihin riippumatta siitä, tarjotaanko niitä kotimaan liikenteessä vai kansainvälisessä liikenteessä. Sen vuoksi täytäntöönpanoasetus (EU) N:o 869/2014 olisi kumottava.
- (24) Koska direktiivin 2012/34/EU 10 artiklaa ja 11 artiklan 1 kohtaa sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2019 mutta ei ennen 12 päivää joulukuuta 2020 käynnistyvään junaliikenteeseen, on tarpeen jatkaa täytäntöönpanoasetuksen (EU) N:o 869/2014 soveltamista 1 päivän tammikuuta 2019 jälkeen ainoastaan uuteen junaliikenteeseen, jonka on määrä käynnistyä ennen 12 päivää joulukuuta 2020. Komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) N:o 869/2014 soveltamisen ehtona olisi oltava se, että hakijoiden ilmoitukset toimitetaan määräajassa, joka jättää riittävästi aikaa saada lupa- ja aikataulutuksenmenettelyt päätökseen, jotta liikenne voitaisiin tosiasiallisesti käynnistää ennen 12 päivää joulukuuta 2020.
- (25) Tässä asetuksessa säädetyt toimenpiteet ovat direktiivin 2012/34/EU 62 artiklan 1 kohdassa perustetun komitean lausunnon mukaiset,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Kohde

Tässä asetuksessa vahvistetaan menettely ja perusteet, joita on sovellettava arvioitaessa sitä, vaarantaisiko uusi rautateiden henkilöliikennepalvelu julkisia palveluhankintoja koskevan sopimuksen taloudellisen tasapainon.

2 artikla

Soveltamisala

Tätä asetusta sovelletaan tilanteisiin, joissa jäsenvaltio on päättänyt rajoittaa direktiivin 2012/34/EU 10 artiklan 2 kohdassa säädettyä käyttöoikeutta tietyn lähtöpaikan ja määrän välisellä rataosuudella tarjottavien sellaisten palvelujen osalta, joista on tehty yksi tai useampi samaan tai vaihtoehtoiseen reittiin liittyvä julkisia palveluhankintoja koskeva sopimus, kuten saman direktiivin 11 artiklan 1 kohdassa säädetään.

⁽¹⁾ Komission täytäntöönpanoasetus (EU) N:o 869/2014, annettu 11 päivänä elokuuta 2014, uusista rautateiden henkilöliikennepalveluista (EUVL L 239, 12.8.2014, s. 1).

3 artikla

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

- 1) 'uudella rautateiden henkilöliikennepalvelulla' rautateiden henkilöliikennettä, jota aiotaan harjoittaa säännöllisen aikataulun mukaisesti ja joka on täysin uutta tai jolla muutetaan merkittävästi olemassa olevaa rautateiden henkilöliikennettä erityisesti lisäämällä vuorotiheyttä tai asemien määrää ja jota ei harjoiteta julkisia palveluhankintoja koskevan sopimuksen perusteella;
- 2) 'taloudellisen tasapainon arvioinnilla' direktiivin 2012/34/EU 11 artiklan 1–4 kohdassa ja 11 a artiklassa ja edelleen 10 artiklassa kuvattua arviointiprosessia, jonka suorittaa sääntelyelin yhden direktiivin 2012/34/EU 11 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun yhteisön pyynnöstä sen määrittämiseksi, vaarantaisiko uusi rautateiden henkilöliikennepalvelu julkisia palveluhankintoja koskevan sopimuksen taloudellisen tasapainon;
- 3) 'julkisia palveluhankintoja koskevalla sopimuksella' julkisen palvelun sopimusta, siten kuin se on määritelty rautatieliikennettä koskevan asetuksen (EY) N:o 1370/2007 2 artiklan i kohdassa;
- 4) 'toimivaltaisella viranomaisella' kansallista asetuksen (EY) N:o 1370/2007 2 artiklan b kohdassa määriteltyä toimivaltaista viranomaista;
- 5) 'taloudellisella nettotasapainolla' uuden rautateiden henkilöliikennepalvelun vaikutusta julkisia palveluhankintoja koskevan sopimuksen täytäntöönpanosta aiheutuvien kustannusten ja tuottojen nettotasapainoon, johon sisältyy kohtuullinen voitto;
- 6) 'yksinoikeudella' asetuksen (EY) N:o 1370/2007 2 artiklan f kohdassa määriteltyä oikeutta.

4 artikla

Uudesta suunnitellusta rautateiden henkilöliikennepalvelusta ilmoittaminen

1. Hakijan on ilmoitettava asianomaisille rataverkon haltijoille ja sääntelyelimille aikomuksestaan tarjota uutta rautateiden henkilöliikennepalvelua direktiivin 2012/34/EU 38 artiklan 4 kohdassa vahvistetun määräajan mukaisesti.
2. Sääntelyelinten on laadittava ja julkaistava verkkosivuillaan vakioilmoituslomake, joka hakijan on täytettävä ja toimitettava ja joka rajoittuu seuraaviin tietoihin:
 - a) hakijan nimi, osoite, oikeudellinen muoto, (soveltuvin osin) rekisterinumero;
 - b) tiedusteluihin vastaavan henkilön yhteystiedot;
 - c) tiedot hakijan toimiluvasta ja turvallisuustodistuksesta tai kuvaus vireillä olevasta hakumenettelystä niiden saamiseksi;
 - d) yksityiskohtainen reitti, jossa ilmoitetaan lähtö- ja määräpaikan sijainti sekä kaikki väliasemat;
 - e) ehdotetun uuden rautateiden henkilöliikennepalvelun toiminnan suunniteltu alkamispäivä;
 - f) ehdotetun uuden palvelun ohjeellinen aikataulu, vuorotiheys ja vuorojen kapasiteetti, mukaan lukien ehdotetut lähtö- ja saapumisajat, yhteydet sekä poikkeamat vuorotiheyden tai asemien osalta vakioaikatauluun nähden, kutakin suuntaa kohden eroteltuna;
 - g) ohjeelliset tiedot liikkuvasta kalustosta, jota hakija aikoo käyttää.
3. Uuden rautateiden henkilöliikennepalvelun suunniteltua toimintaa koskevien tietojen on katettava vähintään ensimmäiset kolme toimintavuotta ja mahdollisuuksien mukaan viisi ensimmäistä toimintavuotta. Sääntelyelin voi kuitenkin suostua myös lyhyempään ajanjaksoon.
4. Sääntelyelimen on julkaistava verkkosivustollaan hakijan täyttämä vakioilmoituslomake ja ilmoitettava viipymättä ja viimeistään 10 päivän kuluttua täydellisen ilmoituksen vastaanottamisesta seuraavat:
 - a) kaikki toimivaltaiset viranomaiset, jotka ovat tehneet rautateiden henkilöliikenteeseen kyseessä olevalla tai vaihtoehtoisella reitillä liittyvän julkisia palveluhankintoja koskevan sopimuksen siten kuin niistä säädetään direktiivissä 2012/34/EU;
 - b) muu asiaan liittyvä toimivaltainen viranomainen, jolla on oikeus rajoittaa käyttöoikeutta direktiivin 2012/34/EU 11 artiklan mukaisesti;
 - c) kaikki rautatieyritykset, jotka harjoittavat julkisia palveluhankintoja koskevaan sopimukseen perustuvaa liikennettä uuden rautateiden henkilöliikennepalvelun reitillä tai sille vaihtoehtoisella reitillä.

5. Kaikki hakijan vakioilmoituslomakkeella toimittamat tiedot ja kaikki niitä tukevat asiakirjat on toimitettava sääntelyelimille ja rataverkon haltijoille sähköisessä muodossa. Sääntelyelin voi kuitenkin asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa hyväksyä asiakirjojen toimittamisen paperimuodossa.

6. Jos ilmoitus on puutteellinen, sääntelyelimen on ilmoitettava hakijalle, ettei puutteellisia pyyntöjä käsitellä, ja annettava hakijalle mahdollisuus täydentää pyyntöään enintään kymmenen työpäivän pituisen kohtuullisen ajan kuluessa.

5 artikla

Määräaika taloudellisen tasapainon arviointia koskevan pyynnön esittämiselle

1. Direktiivin 2012/34/EU 11 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen yhteisöjen on esitettävä kaikki taloudellisen tasapainon arviointia koskevat pyynnöt sääntelyelimelle mainitussa säännöksessä vahvistetun määräajan kuluessa.

2. Jos 4 artiklassa tarkoitetun hakijan ilmoituksen vastaanottohetkellä on käynnissä saman tai vaihtoehtoisen reitin osalta julkisia palveluhankintoja koskevaan sopimukseen liittyvä tarjouskilpailu ja tarjousten jättämiselle asetettu määräaika on umpeutunut, direktiivin 2012/34/EU 11 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen yhteisöjen voivat pyytää tulevan julkisia palveluhankintoja koskevan sopimuksen osalta taloudellisen tasapainon arviointia 1 kohdassa tarkoitettua määräajassa.

Tällä ei rajoiteta tämän asetuksen soveltamista ilmoitusajankohtana voimassa olevaan julkisia palveluhankintoja koskevaan sopimukseen.

3. Jos 1 kohdassa tarkoitettua määräajan kuluessa ei ole esitetty taloudellisen tasapainon arviointia koskevaa pyyntöä, sääntelyelimen on viipymättä ilmoitettava tästä hakijalle ja rataverkon haltijalle. Rataverkon haltijan on käsiteltävä pyyntö direktiivin 2012/34/EU IV luvun 3 jakson mukaisesti.

6 artikla

Julkisia palveluhankintoja koskevat sopimukset, joihin liittyy yksinoikeuksia

Jos toimivaltainen viranomainen on myöntänyt asetuksen (EY) N:o 1370/2007 3 artiklan mukaisen julkisia palveluhankintoja koskevan sopimuksen perusteella liikennettä harjoittavalle rautatieyrittäjälle yksinoikeuksia, tällaiset yksinoikeudet eivät saa estää käyttöoikeuden myöntämistä hakijalle uuden rautateiden henkilöliikennepalvelun tarjoamiseen edellyttäen, että tällainen käyttöoikeus ei vaaranna kyseisen julkisia palveluhankintoja koskevan sopimuksen taloudellista tasapainoa.

Sääntelyelimen on 10 artiklan mukaista arviointia tehdessään otettava asianmukaisesti huomioon kaikkien tällaisten yksinoikeuksien arvo.

7 artikla

Taloudellisen tasapainon arviointia koskevassa pyynnössä toimitettavat tiedot

1. Taloudellisen tasapainon arviointia pyytävän yhteisön on toimitettava seuraavat tiedot:

- a) pyynnön esittäneen yhteisön nimi, osoite, oikeudellinen muoto, rekisterinumero (jos on rekisteröity);
- b) tiedusteluihin vastaavan henkilön yhteystiedot;
- c) perustelut sille, että uusi rautateiden henkilöliikennepalvelu vaarantaisi sopimuksen taloudellisen tasapainon;
- d) jos pyynnön esittävä yhteisö on toimivaltainen viranomainen tai julkisia palveluhankintoja koskevaa sopimusta täytäntöönpaneva rautatieyrittäjä, jäljennös julkisia palveluhankintoja koskevasta sopimuksesta.

2. Sääntelyelin voi pyytää kaikki tarvittavat lisätiedot, esimerkiksi (tapauksen mukaan):

a) toimivaltaiselta viranomaiselta:

- 1) asiaankuuluvat liikenne-, kysyntä- ja tuottoennusteet sekä ennusteiden laatimismenetelmä,
- 2) tarpeen mukaan menetelmät ja tiedot, joita on käytetty taloudellisen nettotasapainon laskemiseen asetuksen (EY) N:o 1370/2007 6 artiklan 1 kohdan ja saman asetuksen liitteen mukaisesti;

- b) julkisia palveluhankintoja koskevaa sopimusta täytäntöön panevalta rautatieyritykseltä:
- 1) jäljennös julkisia palveluhankintoja koskevasta sopimuksesta, ellei sitä ole toimitettu 1 kohdan d alakohdan perusteella,
 - 2) yrityksen liiketoimintasuunnitelma julkisia palveluhankintoja koskevan sopimuksen kattamalle reitille tai vaihtoehtoiselle reitille,
 - 3) asiaankuuluvat liikenne-, kysyntä- ja tuottoennusteet sekä ennusteiden laatimismenetelmä,
 - 4) tiedot yrityksen julkisia palveluhankintoja koskevan sopimuksen kattaman reitin tai vaihtoehtoisen reitin tuotoista ja voittomarginaaleista,
 - 5) palvelujen aikataulu, myös lähtöajat, väliasemat, saapumisajat ja yhteydet,
 - 6) palvelujen arvioidut joustot (esim. hintajousto, laatuousto),
 - 7) pääomakustannukset ja toimintakustannukset niiden palvelujen osalta, joita tarjotaan julkisia palveluhankintoja koskevan sopimuksen perusteella sekä uuden rautateiden henkilöliikennepalvelun myötä kustannuksiin ja kysyntään tulevat vaihtelut;
- c) hakijalta tiedot sen suunnitelmista uuden rautateiden henkilöliikennepalvelun toiminnasta, mukaan lukien seuraavat:
- 1) liiketoimintasuunnitelma,
 - 2) henkilöliikennettä ja tuottoja koskeva ennuste sekä ennusteen laatimismenetelmä,
 - 3) hinnoittelustrategiat,
 - 4) lipunmyyntijärjestelyt,
 - 5) tiedot liikkuvasta kalustosta (esim. käyttöaste, istuinten lukumäärä, vaunukokoonpano),
 - 6) markkinointistrategia;
- d) rataverkon haltijalta:
- 1) tiedot, jotka koskevat asianomaisia reittejä tai niiden osia, jotta voidaan varmistaa, että uusi rautateiden henkilöliikennepalvelu voi käyttää kyseistä rataverkkoa,
 - 2) tiedot ehdotetun uuden rautateiden henkilöliikennepalvelun mahdollisista vaikutuksista suoritus- ja sietokykyyn,
 - 3) arvio vaikutuksista kapasiteetin käyttöön,
 - 4) infrastruktuurin kehittämissuunnitelmat ehdotetun uuden rautateiden henkilöliikennepalvelun kattamien reittien osalta sekä maininta siitä, koska tällaiset suunnitelmat toteutetaan,
 - 5) tiedot tehdyistä tai suunnitteilla olevista asiaankuuluvista puitesopimuksista, erityisesti julkisia palveluhankintoja koskevaa sopimusta täytäntöön panevan yrityksen kanssa.

Tämän kohdan ensimmäisen alakohdan d alakohdassa vahvistetut rataverkon haltijan tiedonantovelvoitteet eivät saa rajoittaa sille direktiivin 2012/34/EU IV luvun 3 jaksossa tarkoitettussa myöntämismenettelyssä asetettuja velvoitteita.

3. Kaikki tiedot on toimitettava sääntelyelimelle sähköisessä muodossa. Sääntelyelin voi kuitenkin asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa hyväksyä asiakirjojen toimittamisen paperimuodossa.

8 artikla

Luottamuksellisuus

1. Sääntelyelin ei saa luovuttaa osapuolilta taloudellisen tasapainon arvioinnin yhteydessä saamiaan kaupallisesti arkaluonteisia tietoja.

2. Taloudellisen tasapainon arviointia pyytäneen yhteisön ja hakijan on perusteltava kaupallisesti arkaluonteisten tietojen luovutuskielto toimittaessaan kyseisiä tietoja sääntelyelimelle. Tällaisia tietoja voivat olla erityisesti tekniset tai taloudelliset tiedot, jotka liittyvät yrityksen taitotietoon, liiketoimintasuunnitelmaan, kustannusrakenteisiin, markkinointi- ja hinnoittelustrategioihin, hankintalähteisiin ja markkinaosuuksiin. Sääntelyelimen on poistettava tällaiset tiedot päätöksensä ennen kuin siitä ilmoitetaan ja se julkaistaan 11 artiklan 5 kohdan mukaisesti. Edellä 4 artiklan 2 kohdassa täsmennettyjen vakioilmoituslomakkeeseen sisältyvien tietojen ei katsota olevan kaupallisesti arkaluonteisia.

3. Jos sääntelyelin ei pidä 2 kohdan mukaisesti esitettyjä luovuttamiskiellon perusteluja hyväksyttävänä, tästä päätöksestä ilmoitetaan ja se perustellaan kirjallisesti luottamuksellisuutta pyytäneelle osapuolelle viimeistään kaksi viikkoa ennen 11 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua päätöksen tekemistä.

4. Luottamuksellisuutta koskeva sääntelyelimen päätös on saatettava tuomioistuimen tutkittavaksi direktiivin 2012/34/EU 56 artiklan 10 kohdan mukaisesti. Sääntelyelin ei saa luovuttaa kiistanalaisia tietoja ennen kuin kansallinen tuomioistuin on antanut salassapitoa koskevan päätöksensä.

9 artikla

Menettely taloudellisen tasapainon arvioimiseksi

1. Sääntelyelin voi pyytää taloudellisen tasapainon arviointia pyytänyttä yhteisöä antamaan sille kaikki sen tarvitsemat lisätiedot 7 artiklan 2 kohdan mukaisesti kuukauden kuluessa pyynnön vastaanottamisesta. Pynnön esittäneen yhteisön on annettava tällaiset tiedot sääntelyelimen asettaman kohtuullisen määräajan kuluessa. Sääntelyelin voi pyytää edelleen lisätietoja, jos se katsoo, etteivät vastaanotetut lisätiedot ole riittäviä.

2. Jos pyynnön esittäneen yhteisön toimittamat tiedot ovat epätäydelliset vielä kuusi viikkoa ennen direktiivin 2012/34/EU liitteessä VII olevan 3 kohdan mukaisesti kapasiteettia koskevien hakemusten jättämiselle asetettua lopullista määräaika, sääntelyelin suorittaa arvioinnin käytettävissään olevien tietojen pohjalta. Jos sääntelyelin kuitenkin katsoo, etteivät tiedot riitä arvioinnin suorittamiseen, se hylkää pyynnön.

3. Sääntelyelimen on kuukauden kuluessa taloudellisen tasapainon arviointia koskevan pyynnön vastaanottamisesta pyydettävä muita 7 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja osapuolia antamaan sille arvioinnin suorittamisessa tarvittavat tiedot kyseisen säännöksen mukaisesti niiltä osin kuin asianomainen osapuoli voi kohtuudella antaa tällaisia tietoja. Jos annetut tiedot ovat epätäydelliset, sääntelyelin voi pyytää lisäselvityksiä ja asettaa tälle kohtuulliset määräajat.

4. Jos käyttöoikeuksien hakijan toimittamat tiedot ovat epätäydelliset vielä kuusi viikkoa ennen direktiivin 2012/34/EU liitteessä VII olevan 3 kohdan mukaisesti kapasiteettia koskevien hakemusten jättämiselle asetettua lopullista määräaika, sääntelyelin suorittaa arvioinnin käytettävissään olevien tietojen pohjalta. Jos sääntelyelin kuitenkin katsoo, että hakijan antamat tiedot eivät riitä arvioinnin suorittamiseen, sen on tehtävä päätös, joka johtaa käyttöoikeuksien epäämiseen.

5. Jos julkisia palveluhankintoja koskevaa sopimusta täytäntöönpaneva yritys ei ole sama kuin pyynnön esittänyt yhteisö ja jos tämän yrityksen toimittamat tiedot ovat epätäydelliset vielä kuusi viikkoa ennen direktiivin 2012/34/EU liitteessä VII olevan 3 kohdan mukaisesti kapasiteettia koskevien hakemusten jättämiselle asetettua lopullista määräaika, sääntelyelin suorittaa arvioinnin käytettävissään olevien tietojen pohjalta. Jos sääntelyelin kuitenkin katsoo, että annetut tiedot eivät riitä arvioinnin suorittamiseen, sen on tehtävä päätös, joka johtaa käyttöoikeuksien myöntämiseen.

6. Sääntelyelimen on tehtävä päätös kuuden viikon kuluessa kaikkien asiaankuuluvien tietojen vastaanottamisesta ja joka tapauksessa ennen direktiivin 2012/34/EU liitteessä VII olevan 3 kohdan mukaisesti kapasiteettia koskevien hakemusten vastaanottamiselle asetettua lopullista määräaika. Sääntelyelimen on ilmoitettava päätöksestään viipymättä rataverkon haltijalle.

7. Jos taloudellisen tasapainon arviointia koskeva pyyntö on tehty 5 artiklan 2 kohdan mukaisesti sellaisen julkisia palveluhankintoja koskevan sopimuksen osalta, jota koskeva tarjouskilpailu on käynnissä, sääntelyelin voi keskeyttää ehdotettua uutta rautateiden henkilöliikennepalvelua koskevan hakemuksen käsittelyn ajanjaksoksi, joka päättyy viimeistään 12 kuukauden kuluttua hakijan ilmoituksen vastaanottamisesta tai kun tarjouskilpailumenettely on saatu päätökseen, sen mukaan, kumpi on aikaisemmin.

10 artikla

Taloudellisen tasapainon arvioinnin sisältö ja arviointiperusteet

1. Sääntelyelimen on arvioitava, vaarantaisiko ehdotettu uusi rautateiden henkilöliikennepalvelu julkisia palveluhankintoja koskevan sopimuksen taloudellisen tasapainon. Taloudellisen tasapainon katsotaan vaarantuvan, kun uudella rautateiden henkilöliikennepalvelulla olisi huomattava haitallinen vaikutus vähintään yhteen seuraavista osatekijöistä:

- a) rautatieyrityksen julkisia palveluhankintoja koskevan sopimuksen perusteella tarjoamien liikennepalvelujen kannattavuus;
- b) julkisia palveluhankintoja koskevan sopimuksen myöntäneen toimivaltaisen viranomaisen nettokustannukset.

2. Analyysin on koskettava julkisia palveluhankintoja koskevaa sopimusta koko sen voimassaolon ajalta kokonaisuudessaan eikä vain yksittäisiä sen perusteella tarjottavia palveluja. Ennalta määrättyjä hyväksymiskynnysarvoja tai erityisiä perusteita voidaan soveltaa mutta ei tiukasti eikä erillään muista perusteista.
3. Sääntelyelimen on arvioitava uuden rautateiden henkilöliikennepalvelun taloudellinen nettovaikutus julkisia palveluhankintoja koskevaan sopimukseen. Julkisia palveluhankintoja koskevalla sopimuksella katettujen palvelujen toiminnasta uuden rautateiden henkilöliikennepalvelun markkinoille tulon jälkeen aiheutuvien kustannusten ja tuottojen analyysiin on sisällyttävä seuraavat osatekijät:
 - a) julkisia palveluhankintoja koskevaa sopimusta täytäntöönpanevalla rautatieyrittäjälle aiheutuvien kustannusten ja sen saamien tuottojen vaihtelu (mukaan lukien tarvittaessa kustannussäästöt, kuten säästöt, jotka aiheutuvat siitä, ettei tarvitse korvata käyttökänsä loppuun tulevaa kalustoa tai uusia henkilöstön päätyttyä työsopimusta);
 - b) taloudelliset vaikutukset, joita ehdotetusta uudesta rautateiden henkilöliikennepalvelusta aiheutuu julkisia palveluhankintoja koskevan sopimuksen kattamassa verkossa (kuten uudet matkustajat, joita saattavat kiinnostaa julkisia palveluhankintoja koskevan sopimuksen perusteella harjoitettavat alueelliset yhteydet);
 - c) julkisia palveluhankintoja koskevaa sopimusta täytäntöön panevan rautatieyrittäjän mahdolliset kilpailureaktiot;
 - d) vaikutukset rautatieyrittäjien tai toimivaltaisten viranomaisten asiaankuuluviin, esimerkiksi liikkuvaan kalustoon tekemiin, investointeihin;
 - e) mahdollisten yksinoikeuksien arvo.
4. Sääntelyelimen on arvioitava vaikutusten merkitys ottaen huomioon erityisesti toimivaltaisen viranomaisen ja julkisia palveluhankintoja koskevaa sopimusta täytäntöönpanevan rautatieyrittäjän väliset sopimusjärjestelyt, mukaan lukien soveltuvin osin asetuksen (EY) N:o 1370/2007 liitteen mukaisesti määrätty tai kilpailumenettelyistä johtuva korvaustaso sekä kaikki riskien, kuten liikenne- ja tuottoriskien, jakamista koskevat mekanismit.
5. Sääntelyelimen on myös arvioitava
 - a) uudesta rautateiden henkilöliikennepalvelusta kuluttajille lyhyellä ja keskipitkällä aikavälillä koituvat nettohyödyt;
 - b) uuden rautateiden henkilöliikennepalvelun vaikutus rautatiepalveluiden suorituskykyyn ja laatuun;
 - c) uuden rautateiden henkilöliikennepalvelun vaikutus rautatiepalveluiden aikataulusuunnitteluun.
6. Kun sääntelyelin tarkastelee samanaikaisesti useampaa kuin yhtä käyttöoikeushakemusta, se voi tehdä kustakin vastaanotetusta hakemuksesta erilaisen päätöksen ja perustaa päätöksensä analyysiin niiden vaikutuksista julkisia palveluhankintoja koskevan sopimuksen taloudelliseen tasapainoon, kilpailuvaikutuksista, kuluttajille saatavista nettohyödyistä ja verkkovaikutuksista sekä niiden yhteisvaikutuksista julkisia palveluhankintoja koskevan sopimuksen taloudelliseen tasapainoon.
7. Tämän artiklan mukaisesti suoritettava arviointi ei rajoita sääntelyelimen velvollisuutta ilmoittaa valtioneuvoston päätöksistä kansallisille viranomaisille direktiivin 2012/34/EU 56 artiklan 12 kohdan toisen alakohdan mukaisesti.

11 artikla

Taloudellisen tasapainon arvioinnin tulos

1. Sääntelyelimen on 9 ja 10 artiklan mukaisesti suoritettujen taloudellisen tasapainon arvioinnin tuloksena tehtävä direktiivin 2012/34/EU 11 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu päätös, jonka mukaan rautatieinfrastruktuurin käyttöoikeus myönnetään, sitä muutetaan, se myönnetään ehdollisesti tai se evätään.
2. Jos ehdotettu uusi rautateiden henkilöliikennepalvelu vaarantaisi julkisia palveluhankintoja koskevan sopimuksen taloudellisen tasapainon,
 - a) sääntelyelimen on tapauksen mukaan ilmoitettava kyseiseen uuteen rautateiden henkilöliikennepalveluun tehtävistä muutoksista, kuten vuorotiheyttä, reittejä, väliasemia tai aikatauluja koskevista muutoksista, joilla varmistettaisiin, että direktiivin 2012/34/EU 10 artiklan 2 kohdassa säädetyt edellytykset täyttyvät; ja/tai
 - b) sääntelyelin voi antaa suosituksia toimivaltaisille viranomaisille, tarvittaessa tämän asetuksen 10 artiklan 5 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen kuluttajille koituvien nettohyötyjen valossa, muista kuin uuteen rautateiden henkilöliikennepalveluun liittyvistä muutoksista, joilla varmistettaisiin, että käyttöoikeuksien myöntämisen edellytykset täyttyvät.

3. Jos käyttöoikeutta koskeva pyyntö koskee uutta direktiivin 2012/34/EU 3 artiklan 36 kohdassa määriteltyä liikennettä, sääntelyelimen on tässä asetuksessa säädetyn menettelyn ja analyysin jälkeen toimittava direktiivin 2012/34/EU 11 a artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesti.
4. Edellä 5 artiklan 2 kohdan toisessa alakohdassa kuvatuissa olosuhteissa, kun voimassa olevaa julkisia palveluhankintoja koskevan sopimuksen taloudellisen tasapainon arviointi osoittaa, että käyttöoikeus voidaan myöntää, kyseinen oikeus on myönnettävä määräaikaisena, kunnes 5 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan ja 9 artiklan 7 kohdan mukaisesti suoritettavan taloudellisen tasapainon arvioinnin tulokset valmistuvat.
5. Sääntelyelimen on annettava päätöksestään toisinto, josta on poistettu luottamukselliset tiedot, tiedoksi direktiivin 2012/34/EU 11 artiklan 3 kohdassa luetelluille yhteisöille ja julkaistava se verkkosivustollaan.

12 artikla

Yhteistyö ehdotetun uuden kansainvälisen henkilöliikennepalvelun osalta toimivaltaisten sääntelyelinten välillä

1. Kun sääntelyelin on saanut hakijan ilmoituksen tämän aikomuksesta aloittaa uusi kansainvälinen henkilöliikennepalvelu, sen on tehtävä ilmoitus muille sääntelyelimille, jotka ovat toimivaltaisia ehdotetun uuden palvelun reitillä. Asianomaisten sääntelyelinten on tarkistettava vastaanottamansa tiedot ja ilmoitettava toisilleen mahdollisista epäjohtomukaisuuksista.
2. Vastaanotettuaan taloudellisen tasapainon arviointia koskevan pyynnön direktiivin 2012/34/EU 11 artiklan 2 kohdassa tarkoitetulta yhteisöltä sääntelyelimen on ilmoitettava siitä muille toimivaltaisille sääntelyelimille.
3. Sääntelyelinten on toimitettava toisilleen vastaavien taloudellisen tasapainon arviointiensä tulokset, jotta kaikilla sääntelyelimillä on riittävä mahdollisuus esittää huomioitaan kyseisten arviointien tuloksista ennen kuin ne viimeistellään. Niiden on tehtävä yhteistyötä ratkaisun löytämiseksi asiaan direktiivin 2012/34/EU 57 artiklan mukaisesti.
4. Sääntelyelinten on pidettävä arviointeihin osallistuvien osapuolten kaupallisesti arkaluonteiset tiedot luottamuksellisina, kun ne vaihtavat arviointeihin liittyviä tietoja keskenään. Ne voivat käyttää tietoja vain kyseisen asian käsittelyssä.

13 artikla

Maksut

Jäsenvaltio tai sääntelyelin voi päättää, että taloudellisen tasapainon arviointia pyytävän yhteisön on suoritettava tällaisen arvioinnin tekemisestä maksu.

14 artikla

Menetelmä

1. Menetelmän, jolla sääntelyelin suorittaa arvioinnin, on oltava selkeä, avoin ja syrjimätön, ja se on julkaistava sääntelyelimen verkkosivustolla.
2. Sääntelyelinten on vaihdettava kokemuksia ja parhaita käytäntöjä omien menetelmiensä soveltamisesta direktiivin 2012/34/EU 57 artiklan 1 kohdassa perustetussa verkostossa.

15 artikla

Kumoaminen

Kumotaan täytäntöönpanoasetus (EU) N:o 869/2014 12 päivästä joulukuuta 2020. Sitä sovelletaan hakijoiden ilmoituksiin, jotka vastaanotetaan 1 päivän tammikuuta 2019 jälkeen, ainoastaan jos tällaiset ilmoitukset jätetään riittävän ajoissa, jotta uudet rautateiden henkilöliikennepalvelut voidaan käynnistää ennen 12 päivää joulukuuta 2020.

*16 artikla***Voimaantulo ja soveltaminen**

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2019 ajoissa 12 päivänä joulukuuta 2020 käynnistyvää aikataulukautta varten.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 20 päivänä marraskuuta 2018.

Komission puolesta
Puheenjohtaja
Jean-Claude JUNCKER
